

спочатку на базі кількох курсів відпрацювати методику і методологію навчання, оцінити якість засвоєння курсів студентами і тільки після цього вирішувати проблему запровадження в університеті дистанційного навчання як системи.

Л. Г. Рождєственська, канд. екон. наук, доцент,
М. Ю. Потапова, канд. екон. наук,
ст. викл. кафедри статистики

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА»

Актуальність. Самостійна робота студентів відіграє значну роль у формуванні аналітичного мислення майбутнього фахівця. Виконання завдань для самостійного опрацювання є одним з об'єктів поточного контролю знань студентів (згідно наказу ректора КНЕУ від 01.10.2004 р. № 612). Викладання нормативної навчальної дисципліни «Статистика» для студентів економічних спеціальностей, на наш погляд, це широке поле можливостей для здобуття практичних навичок з написання наукових робіт та аналітичних оглядів. Аналіз реальних даних за тематичними статистичними збірниками та щорічниками надає можливість студентам відчути «живу статистику», економіку в реальному вимірі та пропорціях для створення власного бізнесу в майбутньому.

Організація. Для кожної спеціальності підбирається відповідна тема за тематичними статистичними збірниками. Кожен студент одержує свій варіант індивідуального завдання, для чого йому надається конкретна статистична інформація за збірниками. Самостійна робота проводиться за розробленою методикою та чітким алгоритмом розрахунків. Робота виконується за визначеними етапами в чітко визначений термін, для чого викладачем проводяться консультації. Обов'язковим заключним етапом є презентація роботи. Оцінювання виконаної самостійної роботи проводиться за балами: «0» (робота не виконана), «5» (робота виконана, але не захищені результати), «10» (робота виконана, презентація проведена з відповідями на всі запитання). При виконанні роботи використовуються сучасні комп'ютерні технології. Така самостійна робота надає можливість не лише застосувати знання зі статистики, а ще й навчитися представляти результати своєї роботи в аудиторії в діалоговому режимі.

Змістовна частина самостійної роботи включає такі напрями, які відповідають профілю економічних спеціальностей. Авторами був розроблений наступний перелік напрямів самостійних робіт:

1. Методологія системи національних рахунків та визначення балансуєчих статей (використовується статистичний збірник «Національні рахунки України»).

2. Визначення умов торгівлі за окремими товарами і послугами (використовується статистичний збірник «Зовнішня торгівля України»).

3. Статистичне вивчення соціально-економічних явищ у просторі (використовується статистичний збірник «Основні показники розвитку ринкових і неринкових послуг»).

4. Статистичне вивчення соціально-економічних явищ у часі (використовується статистичний щорічник України).

5. Сегментація споживачів за коефіцієнтом еластичності попиту від доходу (використовується статистичний збірник «Витрати та доходи домогосподарств України»).

6. Аналіз відносної сили товарних ринків (використовується статистичний збірник «Індекси споживчих цін в Україні»).

7. Порівняльний аналіз фінансових результатів підприємств за формами власності, видами економічної діяльності та регіонами (використовується статистичний збірник «Основні фінансові показники роботи підприємств різних форм власності за видами економічної діяльності»).

Вдосконалення. Враховуючи накопичений досвід проведення на різних економічних спеціальностях, пропонуються певні шляхи вдосконалення організації самостійної роботи студентів.

Г. М. Романова, канд. пед. наук,
доцент кафедри педагогіки та психології

ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧІВ ДО УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів (СРС) у вищих навчальних закладах надає широкі можливості для розвитку особистості, професійного становлення, налагодження стосунків співробітництва між викладачами та студентами. Аналіз науково-педагогічної літератури та відповідні дослідження з проблеми підвищення результативності СРС свідчать про те, що результатив-